

prof. dr hab. inż. Ewa Magnucka-Blandzi
Instytut Matematyki
Politechnika Poznańska
ul. Piotrowo 3a,
60-965 Poznań
email: ewa.magnucka-blandzi@put.poznan.pl

Poznań, 19 listopada 2019 r.

OCENA

rozprawy doktorskiej mgr inż. Pawła Wymulskiego

„Analiza wpływu nieosiowości obciążenia na stateczność ściskanych cienkościennych profili kompozytowych”

(opinia sporządzona na podstawie pisma WM/373/2019 Dziekana Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej z dnia 1 października 2019 roku)

1. Informacje ogólne

- a. Promotor: dr hab. inż. Hubert Dębski, prof. PL
- b. Układ rozprawy doktorskiej
  - 143 strony,
  - 7 rozdziałów oraz streszczenie, wykaz ważniejszych oznaczeń i literatura (169 wymienionych prac, w tym 33 publikacje książkowe).

2. Treść rozprawy, sformułowanie i rozwiązanie problemu naukowego

Przedmiotem rozprawy doktorskiej są ściskane, cienkościennie słupy kompozytowe o przekrojach ceowych oraz zetowych. Badania dotyczące wpływu zmian mimośrodowego obciążenia oraz konfiguracji warstw kompozytu na stateczność słupów przeprowadzono dwoma metodami: numeryczną (metodą elementów skończonych) oraz doświadczalną. Wyznaczono wartości obciążeń krytycznych, analizowano stan zakrytyczny aż do chwili wystąpienia pierwszych oznak niszczenia materiału kompozytowego. W doświadczalnych badaniach zastosowano metodę emisji akustycznej w celu wyznaczenia chwili, w którym rozpoczyna się niszczenie kompozytu, natomiast w numerycznych skorzystano z inicjacyjnych kryteriów zniszczenia. W analizie numerycznej uwzględniono również wpływ wartości amplitudy wstępnych imperfekcji geometrycznych na stateczność i zakrytyczne ścieżki równowagi ściskanych słupów kompozytowych. Ponadto, w pracy doktorskiej wskazano, że nieosiowość obciążenia konstrukcji jest jednym z czynników mających wpływ na przyspieszenie utraty stateczności oraz zniszczenie struktury materiału.

W pierwszym rozdziale odwołano się do wielu publikacji, w tym książkowych w celu opisanie wyników badań znanych z literatury i wskazania, że wyniki dotyczące ściskanych słupów kompozytowych

otrzymano przede wszystkim na podstawie analizy teoretycznej, w szczególności numerycznej. Zauważono, że niewiele wyników doświadczalnych badań jest opisanych w literaturze.

W drugim rozdziale Doktorant sformułował tezę i określił cel oraz zakres rozprawy.

W kolejnym rozdziale wskazano, że każda ze ścian analizowanych konstrukcji cienkościennych jest prostokątną płytą kompozytową, zatem przedstawiono założenia klasycznej teorii płyt wielowarstwowych.

W czwartym rozdziale przedstawiono ogólną ideę analizy numerycznej w odniesieniu do wartości obciążenia krytycznego, odpowiadającej jej postaci wyboczenia, oraz stanu zakrytycznego.

W piątym rozdziale szczegółowo omówiono przedmiotowe słupy kompozytowe. Przedstawiono schematy ceowych i zetowych słupów. Opisano cztery różne konfiguracje warstw laminatu zastosowane dla tych słupów oraz właściwości mechaniczne pojedynczej warstwy, czyli kompozytu węglowo-epoksydowego. Ponadto przedstawiono rozważany zakres zmienności obciążenia mimośrodowego w dwóch kierunkach: równoległym i prostopadłym do środka. Opisano sposób realizacji oraz zakres przeprowadzonych badań doświadczalnych. Przedstawiono dwie metody aproksymacyjne, których zastosowanie umożliwiło Doktorantowi wyznaczenie obciążenia krytycznego na podstawie przeprowadzonych badań doświadczalnych. A pod koniec tego rozdziału opisano szczegółowo realizację badań numerycznych (metodą elementów skończonych) w systemie ABAQUS.

Szósty rozdział jest najważniejszą i najobszerniejszą częścią rozprawy, w którym przedstawiono wyniki badań numerycznych i doświadczalnych.

W ostatnim rozdziale Doktorant podsumowuje otrzymane wyniki oraz wskazuje na kierunek dalszych badań.

3. Ocena wartości naukowej rozprawy

Pan mgr inż. Paweł Wysmulski poprawnie sformułował tezę i wyraźnie określił cel oraz zakres rozprawy. Opisał problem stateczności ściskanych cienkościennych słupów kompozytowych o przekrojach ceowych i zetowych. Rozważył cztery różne konfiguracje warstw laminatu, z których wykonano rzeczywiste obiekty. Doktorant analizował przedmiotowe słupy nie tylko teoretycznie z wykorzystaniem metody elementów skończonych i systemu ABAQUS, ale również przeprowadził doświadczalne badania na opracowanym stanowisku laboratoryjnym. Stanowi to bardzo znaczącą i istotną część pracy. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że opracowano, wykonano i zastosowano specjalne głowice, które zapewniły w doświadczalnych warunkach realizację przegubowego podparcia słupów. Na tych głowicach zamocowano specjalnie zaprojektowane stoły przesuwne w celu realizacji mimośrodowego obciążenia poprzez odpowiednie pozycjonowanie słupa względem osi wytrzymałościowej maszyny. Doktorant badał wpływ zmiany mimośrodu obciążenia na stan krytyczny i zakrytyczny aż do chwili, w którym rozpoczyna się niszczenie kompozytu. W celu monitorowania bieżącego stanu struktury kompozytowego materiału zastosowano metodę emisji akustycznej do pomiaru sygnału. Na podstawie amplitudy sygnału oceniano stan tego materiału.

W drugim rozdziale rozprawy Doktorant opisał założenia klasycznej teorii płyt wielowarstwowych. Podał odpowiednie wyrażenia na odkształcenia normalne i postaciowe, jako liniowe związki pomiędzy

odkształceniami i przemieszczeniami. Dla pełnego opisu modelu teoretycznego płyty brakuje zdefiniowanego pola przemieszczeń (dodatkowo, np. rysunek dotyczący deformacji prostej normalnej do płaszczyzny środkowej płyty), z którego wynikają wspomniane odkształcenia.

W czwartym rozdziale jest opisana bardzo ogólnie metoda Newtona-Raphsona. Zastosowanie tej metody przez Doktoranta nie budzi żadnych wątpliwości. Natomiast opis kolejnych kroków metody wydaje się być niewystarczający. Brakuje informacji, czy ta metoda jest zbieżna dla dowolnego przybliżenia początkowego? W jaki sposób wybierany był punkt początkowy? Co stanowi ciąg kolejnych przybliżeń? – wynika to z wykresu, ale nie jest omówione w tym rozdziale. Co oznacza sformułowanie „rozwiązanie zbieżne” na rys. 4.1.? Czy stosując metodę Newtona-Raphsona należy odwracać macierz w każdym kroku iteracji? Czy można rozwiązać dany układ równań bez odwracania tej macierzy?

W szóstym rozdziale Doktorant wykazał na podstawie opisanych wyników przeprowadzonych badań numerycznych i doświadczalnych, że mimośród obciążenia i jego zmiana ma istotny wpływ na utratę stateczności przedmiotowych słupów kompozytowych, a to potwierdza sformułowaną tezę rozprawy. Wykazał również, że układ warstw w strukturze laminatu, kształt przekroju poprzecznego słupów, ugięcia wstępne mają również wpływ na stan krytyczny i zakrytyczny.

Na szczególną uwagę zasługuje również fakt, że wyniki badań numerycznych są zgodne z otrzymanymi doświadczalnie zarówno w przypadku wyznaczenia obciążeń krytycznych, zakrytycznych ścieżek równowagi statycznej oraz wartości siły powodującej uszkodzenie struktury kompozytowego materiału. W szczególności, otrzymane wyniki są zgodne dla słupów o przekrojach ceowych i zetowych dla czterech różnych układów warstw w strukturze laminatu.

Analiza utraty stateczności cienkościennych słupów kompozytowych jest istotna w projektowaniu takich konstrukcji. Doktorant wskazał, że odpowiedni układ warstw w strukturze laminatu, z którego wykonany jest cienkościenny słupek, ma wpływ na wartość obciążeń krytycznych i stan zakrytyczny.

4. Ocena redakcyjna rozprawy

Rozprawa doktorska jest czytelna, a jej układ przemyślany i logiczny. Rysunki i wykresy są przedstawione odpowiednio i stanowią istotną część w analizie wyników obszernych badań numerycznych i doświadczalnych.

W pracy można znaleźć nieliczne błędy edycyjne, przykładowo na str. 4 w wykazie oznaczeń jest odwołanie do rys. 4.2, który nie istnieje.

Pojawiają się też nieprecyzyjne sformułowania, przykładowo na str. 26 „najniższej postaci wyboczenia”.

Błędy edycyjne czy nieprecyzyjne sformułowania nie stanowią problemu w zrozumieniu przedstawionych treści, a zatem nie mają żadnego wpływu na wartość merytoryczną pracy.

5. Wniosek końcowy

Na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej można sformułować wniosek, że Doktorant wykazał się wiedzą dotyczącą cienkościennych konstrukcji kompozytowych, zastosowania odpowiednich metod numerycznych oraz umiejętnością rozwiązania postawionego problemu, w tym

---

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

Instytut Matematyki

ul. Piotrowo 3A, 60-965 Poznań, tel. +48 61 665 2320, fax +48 61 665 2348

e-mail: office_math@put.poznan.pl, www.put.poznan.pl

przeprowadzenia doświadczalnych badań. Rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu ściskania przedmiotowych słupów, w szczególności przeprowadzenia doświadczalnych badań w celu weryfikacji opracowanych modeli numerycznych i wskazuje na wysoki poziom wiedzy z dyscypliny mechanika, a także na umiejętność prowadzenia pracy naukowej przez Kandydata.

Można stwierdzić, że rozprawa doktorska mgra inż. Pawła Wysmulskiego spełnia warunki określone w Dzienniku Ustaw nr 65, poz. 595 z 14 marca 2003 z późn. zm. Zatem, na podstawie powyższego wnioskuję o jej przyjęcie i dopuszczenie Doktoranta do publicznej obrony.

E. Prokud-Bland
